

19 augustus 2020
Auteur: Daphne Cornelisse

Onderzoek: Corona-maatregelen augustus

Samenvatting

Strengere coronamaatregelen zijn welkom: 'Als er een tweede golf komt, is dat vooral de schuld van de mensen zelf'

De nieuwe maatregelen van het kabinet kunnen op veel steun rekenen, maar er blijft een groep die niet van plan is zich aan de strengere maatregelen te houden. Die groep is groter dan in maart, toen de eerste maatregelen aangekondigd werden.

Dat blijkt uit onderzoek onder 18.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel. Dinsdagavond kondigde het kabinet aan dat bijeenkomsten opnieuw ingeperkt worden, vanwege het stijgende aantal besmettingen. Thuis mogen nog maximaal 6 mensen op bezoek komen, op anderhalve meter afstand - kinderen onder de 12 jaar uitgezonderd. Driekwart (73 procent) vindt dat een goede zaak.

Gezond verstand

"Als thuis de meeste besmettingen plaatsvinden, dan moeten we de feestjes thuis toch maar weer inperken. Je mag je verjaardag wel gewoon op het terras vieren, dus wat is het probleem?", merkt een panellid op. Maar juist het 'meten met twee maten' steekt bij sommige mensen.

"Waarom mag ik wel met 200 onbekenden in een vliegtuig zitten, maar niet met mijn eigen familie in mijn eigen huis?" Een op de zeven (12 procent) is dan ook niet van plan zich aan die maatregel te houden. Zij gaan uit van 'gezond verstand': "Als je gewoon zelf nadenkt en thuisblijft bij klachten, kan je echt wel met tien mensen in de woonkamer zitten."

Strenger of niet?

Er zijn meer mensen niet onder de indruk van de waarschuwingen van het kabinet. Een op de vijf (20 procent) zegt zich niet ineens strenger aan de regels te gaan houden na de persconferentie van dinsdag, 15 procent zegt dat wel te doen. Tweederde (64 procent) zegt zich altijd al streng aan de regels te hebben gehouden.

Zijn strengere regels dan een oplossing? Een meerderheid ziet het in ieder geval wel zitten om de maatregelen weer aan te scherpen. Van de deelnemers staat 59 procent achter een mondkapjesplicht in winkelstraten, en reizigers uit risicogebieden in quarantaine plaatsen vindt 69 procent een goed idee. Bijna alle deelnemers (90 procent) zien graag dat die reizigers ook verplicht getest zouden worden.

Vertrouwen en zorgen

Deels door het gebrek aan nieuwe maatregelen is het vertrouwen in de overheid gedaald. In juni was dat nog 73 procent, nu staat nog 58 procent achter de huidige aanpak. "Ze zijn te weinig zichtbaar" en "de maatregelen moeten weer strenger" worden vaak genoemd als reden om het kabinet niet te vertrouwen.

Toch vindt bijna driekwart (74 procent) dat het toch echt de schuld van de maatschappij is als er een tweede golf komt, en niet die van de overheid.

Lees ook:

Meerderheid wil structurele loonsverhoging zorgpersoneel, maar daar niet voor betalen

Helpt personeel ziet opening middelbare scholen niet zitten, vooral zorgen over ventilatie

Nieuwe maatregelen

Nieuw advies is een goede zaak

Vanwege de stijging van coronabesmettingen de afgelopen weken maakte het kabinet in een persconferentie bekend een aantal coronamaatregelen weer aan te scherpen. Het kabinet geeft een dringend advies om thuis geen bijeenkomsten te organiseren voor grotere groepen mensen, zoals feestjes of borrels. Wie toch mensen ontvangt, moet het bezoek tot zes gasten beperken, kinderen tot 12 jaar niet meegerekend.

Vind je het een goede of een slechte zaak dat het kabinet adviseert op maximaal 6 mensen thuis uit te nodigen?

Goede zaak	75%
Slechte zaak	18%
Weet niet / geen mening	7%

Ben je de komende weken wel of niet van plan om thuis meer dan zes mensen te ontvangen? (boven 12 jaar, buiten je eigen huishouden)

Dat ben ik wel van plan	12%
Dat ben ik niet van plan	83%
Weet niet / geen mening	5%

Ben je de komende weken wel of niet van plan om vrienden of familie thuis te bezoeken, waar je met meer dan zes personen in een huis bent? (boven 12 jaar, buiten je eigen huishouden)

Dat ben ik wel van plan	13%
Dat ben ik niet van plan	80%
Weet niet / geen mening	7%

Nieuwe maatregelen

Thuiswerk-advies heeft weinig invloed

Het kabinet heeft benadrukt dat thuiswerken het advies blijft voor de komende tijd.

Los van wat je zelf het liefst doet, in hoeverre heb je er wel of geen begrip voor dat thuiswerken door het kabinet wordt geadviseerd?

Wel begrip	91%
Geen begrip	6%
Weet niet / geen mening	3%

Verwacht je dat je de komende weken meer of minder thuis gaat werken dan je de afgelopen tijd deed, of is dat even veel?

Ik verwacht meer thuis te werken	4%
Ik verwacht evenveel thuis te werken	21%
Ik verwacht minder thuis te werken	3%
Ik werkte al volledig thuis	9%
Niet op mij van toepassing, ik kan niet thuiswerken	53%
Weet niet / geen mening	10%

Als het aan jou ligt, wat zou je het liefste doen in de komende weken?

Fulltime op kantoor werken	4%
Fulltime thuis werken	10%
Een combinatie van beide	15%
Dit is niet op mijn beroep van toepassing	58%
Weet niet / geen mening	13%

Nieuwe maatregelen

Animo voor strengere maatregelen, bijvoorbeeld mondkapjes

Sinds de groei van het aantal coronabesmettingen in Nederland opperen sommigen de volgende maatregelen om dit tegen te gaan.

Ben je voor of tegen onderstaande maatregelen om het aantal besmettingen in te perken?

	Voor	Tegen	Weet niet
Mondkapjes verplichten in alle openbare binnenruimtes (zoals in winkels, musea en cafés)	58%	33%	9%
Mondkapjes verplichten op alle openbare plekken (zowel binnen als buiten)	32%	56%	12%
Mondkapjes verplichten op plekken buiten waar veel mensen samenkomen, zoals winkelstraten en markten	59%	33%	8%
Mensen die positief getest zijn op corona verplicht in quarantaine plaatsen (i.p.v. een advies om thuis te blijven)	83%	13%	4%
Mensen die uit risicogebieden komen verplicht laten testen op het coronavirus	90%	8%	2%
Mensen die uit risicogebieden komen verplicht in quarantaine plaatsen	69%	21%	10%

Stel dat er toch een tweede golf van coronabesmettingen komt, wie houd jij daar dan vooral verantwoordelijk voor?

Vooraf de maatschappij	74%
Vooraf de overheid	16%
Weet niet / geen mening	10%

Nieuwe maatregelen

Vijfde gaat zich niet strenger aan de regels houden

Ben je het eens of oneens met de volgende stelling: 'Na deze persconferentie ga ik me strenger aan de regels houden'.

Ja, dat ga ik doen	15%
Nee, dat ga ik niet doen	20%
Niet van toepassing: ik hield me al streng aan de regels	64%
Weet niet / geen mening	1%

We zijn benieuwd of jij van plan bent om onderstaande dingen (weer) te gaan doen.

	Wel van toepassing	Niet van toepassing	Weet niet
Ik was vaker goed mijn handen	75%	24%	1%
Ik geef mensen geen hand	86%	13%	1%
Ik blijf thuis bij verkoudheid, hoesten en / of koorts	80%	16%	4%
Ik raak mensen buiten mijn huishouden fysiek niet aan (zoenen, omhelzen etc.)	80%	19%	1%
Ik vermijd het openbaar vervoer	71%	28%	1%
Ik ga niet op bezoek bij anderen	35%	60%	5%
Ik beperk mijn sociale contacten tot maximaal 5 mensen	62%	34%	4%
Ik vermijd plaatsen waar veel mensen samenkomen	79%	20%	1%
Ik doe boodschappen in mijn eentje	73%	26%	1%

Zorgen en vertrouwen

Zorgen stijgen, meer mensen zijn bang om ziek te worden

In hoeverre maak je je zorgen over de gevolgen van het coronavirus in Nederland?

Veel zorgen	17%
Redelijk veel zorgen	58%
Niet zoveel zorgen	19%
Helemaal geen zorgen	6%
Weet niet / geen mening	0%

Ben jij bang om zelf ziek te worden van het coronavirus of niet?

Ik ben heel bang om ziek te worden	6%
Ik ben behoorlijk bang om ziek te worden	18%
Ik ben een beetje bang om ziek te worden	36%
Ik ben niet zo bang om ziek te worden	28%
Ik ben helemaal niet bang om ziek te worden	12%
Weet niet / niet van toepassing	0%

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus?

Veel vertrouwen	12%
Redelijk wat vertrouwen	46%
Niet zo veel vertrouwen	25%
Geen vertrouwen	16%
Weet niet / geen mening	1%

Wat vind je van de huidige balans tussen deze twee elementen?

Het kabinet heeft nu een balans gevonden tussen 'het stoppen van het coronavirus' en 'de economische problemen'.	41%
Het kabinet richt zich nu te veel op 'het stoppen van het coronavirus' en te weinig op 'de economische problemen'.	20%
Het kabinet richt zich nu te weinig op 'het stoppen van het coronavirus' en te veel op 'de economische problemen'.	25%
Weet niet / geen mening	14%

Zorgen en vertrouwen

Vertrouwen in de ministers weinig veranderd

Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat de volgende politici hun werk als minister goed doen?

	Veel	Redelijk wat	Weinig	Geen	Weet niet
Mark Rutte (Minister-president)	28%	38%	18%	15%	1%
Hugo de Jonge (Volksgezondheid, Welzijn en Sport)	18%	38%	22%	21%	1%
Arie Slob (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media)	12%	36%	27%	17%	8%

Heb jij op dit moment al financiële problemen door de coronacrisis of niet?

Geen financiële problemen	76%
Een beetje financiële problemen	16%
Grote financiële problemen	3%
Weet niet / geen mening / niet van toepassing	5%

In hoeverre verwacht je de komende maanden (verder) in financiële problemen te komen door de coronacrisis of verwacht je geen financiële problemen?

Ik verwacht geen financiële problemen	65%
Ik verwacht een beetje financiële problemen	23%
Ik verwacht grote financiële problemen	7%
Weet niet / geen mening	5%

Heropening scholen

Verdeeldheid over middelbare scholen, mondkapjes een goed idee

Vind je het heropenen van de basisscholen na de zomervakantie onder deze voorwaarden verantwoord of onverantwoord?

Verantwoord	72%
Onverantwoord	12%
Weet niet / geen mening	16%

Vind je het heropenen van de middelbare scholen na de zomervakantie onder deze voorwaarden verantwoord of onverantwoord?

Verantwoord	54%
Onverantwoord	28%
Weet niet / geen mening	18%

Moet het wel of niet verplicht worden om mondkapjes te dragen op middelbare scholen?

Mondkapjes verplichten in alle delen van de school	29%
Mondkapjes verplichten in gangen en aula, maar niet in de klas	28%
Mondkapjes niet verplichten op school	29%
Weet niet / geen mening	14%

Heropening scholen

Weinig zorgen over de basisscholen

De volgende vragen zijn gesteld aan 905 deelnemers met kinderen op de basisschool. Vanaf 17 augustus gaan kinderen in het noorden van Nederland weer naar school. Zuid Nederland volgt op 24 augustus en in midden Nederland eindigt de zomervakantie op 31 augustus.

Ben je wel of niet van plan om je kind weer naar de basisschool te laten gaan na de zomervakantie? (N=905)

Als je kinderen alweer naar school gaan, vul dan in wat je gedaan hebt.

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Ik laat mijn kind(eren) zeker naar school gaan	97%	83%	87%
Ik overweeg om mijn kind(eren) wel naar school te laten gaan	2%	9%	9%
Ik overweeg om mijn kind(eren) niet naar school te laten gaan	0%	6%	2%
Ik laat mijn kind(eren) zeker niet naar school gaan	0%	2%	0%
Weet ik (nog) niet / geen mening	1%	0%	2%

Heropening scholen

Weinig ouders op de hoogte van ventilatiesystemen

De volgende vragen gaan over de kwaliteit van ventilatie op de school van jouw kind. Met ventilatie wordt bedoeld dat 'oude' lucht wordt afgevoerd en verse buitenlucht kan binnenkomen. Een voorbeeld is het open kunnen zetten van ramen of het installeren van roosters.

In hoeverre ben je op de hoogte hoe de ventilatie van de school van je kind(eren) is geregeld? (N=905)

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel op de hoogte	38%	24%	15%
Niet op de hoogte	60%	73%	84%
Niet van toepassing	2%	3%	1%

Vertrouw je er wel of niet op dat de basisschool van je kind(eren) voldoende doet om besmetting in en rond het schoolgebouw te voorkomen? (N=905)

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Daar vertrouw ik wel op	82%	80%	82%
Daar vertrouw ik niet op	5%	14%	14%
Weet niet / geen mening	13%	6%	4%

Heropening scholen

Informatie vanuit de scholen

Ben je door de basisschool van je kind(eren) wel of niet geïnformeerd over... (N=905)

...de kwaliteit van ventilatie in het schoolgebouw?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	35%	13%	10%
Niet	56%	74%	85%
Weet niet	9%	13%	5%

...de coronamaatregelen die voor de kind(eren) in en rond het schoolgebouw gelden na de zomervakantie?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	93%	49%	59%
Niet	5%	39%	40%
Weet niet	2%	12%	1%

...de coronamaatregelen die voor jou als ouder in en rond het schoolgebouw gelden na de zomervakantie?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	96%	51%	65%
Niet	3%	37%	34%
Weet niet	1%	12%	1%

Heropening scholen

Meerderheid ouders laat kind naar middelbare school gaan

De volgende vragen zijn gesteld aan 1125 deelnemers met kinderen op de middelbare school. Vanaf 17 augustus gaan kinderen in het noorden van Nederland weer naar school. Zuid Nederland volgt op 24 augustus en in midden Nederland eindigt de zomervakantie op 31 augustus.

Ben je wel of niet van plan om je kind weer naar de middelbare school te laten gaan na de zomervakantie? (N=1125)

Als je kinderen alweer naar school gaan, vul dan in wat je gedaan hebt.

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Ik laat mijn kind(eren) zeker naar school gaan	93%	84%	82%
Ik overweeg om mijn kind(eren) wel naar school te laten gaan	4%	11%	3%
Ik overweeg om mijn kind(eren) niet naar school te laten gaan	2%	1%	4%
Ik laat mijn kind(eren) zeker niet naar school gaan	0%	2%	1%
Weet ik (nog) niet / geen mening	1%	2%	10%

Heropening scholen

Weinig kennis over de ventilatie op school

De volgende vragen gaan over de kwaliteit van ventilatie op de school van jouw kind. Met ventilatie wordt bedoeld dat 'oude' lucht wordt afgevoerd en verse buitenlucht kan binnenkomen. Een voorbeeld is het open kunnen zetten van ramen of het installeren van roosters.

In hoeverre ben je op de hoogte hoe de ventilatie van de school van je kind(eren) is geregeld? (N=1125)

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel op de hoogte	42%	22%	29%
Niet op de hoogte	57%	77%	70%
Niet van toepassing	3%	1%	1%

Vertrouw je er wel of niet op dat de school van je kind(eren) voldoende doet om besmetting in en rond het schoolgebouw te voorkomen? (N=1125)

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Daar vertrouw ik wel op	82%	71%	73%
Daar vertrouw ik niet op	8%	20%	16%
Weet niet / geen mening	10%	9%	11%

Heropening scholen

Informatie vanuit de scholen

Ben je door de school van je kind(eren) wel of niet geïnformeerd over... (N=1125)
...de kwaliteit van ventilatie in het schoolgebouw?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	46%	14%	28%
Niet	47%	72%	53%
Weet niet	7%	14%	19%

...de coronamaatregelen die voor de kind(eren) in en rond het schoolgebouw gelden na de zomervakantie?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	79%	36%	29%
Niet	18%	50%	61%
Weet niet	3%	14%	10%

...de coronamaatregelen die voor jou als ouder in en rond het schoolgebouw gelden na de zomervakantie?

	Regio noord	Regio midden	Regio zuid
Wel	70%	32%	25%
Niet	25%	53%	62%
Weet niet	5%	15%	13%

Heropening scholen

Medewerkers van basis- en middelbare scholen

De volgende vragen zijn gesteld aan 742 deelnemers die op een basis- of middelbare school werken. De volgende vragen gaan over coronamaatregelen en ventilatie op de school waarop zij werken.

Ben je door school waarop je werkt wel of niet geïnformeerd over... (N=742)
...de kwaliteit van ventilatie in het schoolgebouw?

	Basisonderwijs	Middelbaar onderwijs
Wel	30%	34%
Niet	63%	61%
Weet niet	7%	5%

...de coronamaatregelen die voor jou als medewerker in en rond het schoolgebouw gelden na de zomervakantie?

	Basisonderwijs	Middelbaar onderwijs
Wel	53%	57%
Niet	40%	38%
Weet niet	7%	5%

In hoeverre voel je je veilig om met de huidige maatregelen op school te werken?

	Basisonderwijs	Middelbaar onderwijs
Zeer veilig	25%	9%
Redelijk veilig	60%	30%
Redelijk onveilig	7%	40%
Zeer onveilig	3%	12%
Weet niet / geen mening	5%	9%

Zorgsalarissen

Grote meerderheid vindt dat zorg een bonus verdient

Minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft bekend gemaakt dat zorgpersoneel in het najaar een netto bonus van 1000 euro krijgen voor hun werk tijdens de coronacrisis. Verpleegkundigen, verzorgenden en ondersteunend personeel in alle sectoren van de zorg hebben recht op de bonus. Artsen krijgen de bonus niet, vanwege hun hogere salaris. Naar schatting komen er 800.000 mensen in aanmerking voor de bonus: het gaat dus ongeveer 800 miljoen euro kosten.

De volgende vragen zijn gesteld aan alle deelnemers (N=18.000)

Los van de uitwerking: vind je het in principe een goede of een slechte zaak dat medewerkers in de zorg een bonus krijgen?

	Iedereen	VVD	CDA	D66	CU
Een goede zaak	87%	86%	86%	89%	88%
Een slechte zaak	8%	9%	8%	6%	7%
Weet niet / geen mening	5%	5%	6%	5%	5%

Zorgsalarissen

Liever structurele loonsverhoging

Sommigen vinden dat een eenmalige bonus niet voldoende is, maar dat mensen die in de zorg werken structureel meer moeten verdienen. Met 'zorgmedewerkers' bedoelen we verpleegkundigen, verzorgenden en ondersteunend personeel in alle sectoren van de zorg, maar geen artsen. Het kabinet zegt dat het de inzet van zorgpersoneel waardeert en dat zorgpersoneel daarom de bonus van 1000 euro krijgt. Maar er komt geen structurele loonsverhoging, het kabinet stelt dat daar door de slechte financiële situatie geen ruimte voor is. Bovendien stijgen de lonen in de zorg door CAO-afspraken al. Zo krijgt ambulance- en ziekenhuispersoneel er in twee jaar 8 procent bij. Mensen die bijvoorbeeld in de verpleeg- of gehandicaptenzorg werken, krijgen ruim 6 procent extra.

Als je moet kiezen, op welke manier zouden zorgmedewerkers volgens jou gewaardeerd moeten worden voor hun werk tijdens de coronacrisis?

	Iedereen	VVD	CDA	D66	CU
Met de eenmalige bonus van 1000 euro netto	34%	53%	48%	37%	45%
Met een structurele loonsverhoging	59%	38%	45%	55%	46%
Weet niet / geen mening	7%	9%	7%	8%	9%

Zou je wel of niet bereid zijn om zelf meer belasting of een hogere zorgpremie te betalen zodat de salarissen van zorgmedewerkers structureel omhoog kunnen?

	Iedereen	VVD	CDA	D66	CU
Daar ben ik wel toe bereid	37%	31%	32%	47%	40%
Daar ben ik niet toe bereid	52%	60%	54%	42%	47%
Weet niet / geen mening	11%	9%	14%	11%	13%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 19 en 20 augustus 2020. Aan het onderzoek deden 18.000 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee, onder wie 2030 ouders met kinderen op de basis- of middelbare school en 742 medewerkers van een basis- of middelbare school. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Daphne Cornelisse: daphne.cornelisse@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit 70.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

